

گزارش اجمالی برگزاری سومین کنگره سراسری طب نظامی

غلامرضا پورحیدری * Ph.D.، داوود مشکانی ** M.Sc. و رمضانعلی عطایی *** Ph.D.

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «ع» - دانشکده پزشکی - گروه فارماکولوژی و سم‌شناسی و مرکز تحقیقات آسیب‌های

شیمیایی - تهران - ایران

** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «ع» - پژوهشکده طب رزمی - تهران - ایران

*** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «ع» - دانشکده پزشکی - گروه میکروبی‌شناسی و مرکز تحقیقات بهداشت نظامی - تهران - ایران

دکتر حسن ابوالقاسمی به عنوان دبیر کنگره
دکتر غلامرضا پورحیدری به عنوان دبیر علمی
دکتر علی مهرایی توانا به عنوان دبیر اجرایی
پس از تشکیل ستاد اجرایی کنگره، محورهای علمی آن با همکاری
و مشاورت مراکز تحقیقاتی پژوهشکده طب رزمی تعیین گردید.
محورهای علمی کنگره عبارت بودند از:

- ۱- بهداشت و تغذیه نظامی
 - ۲- طب هوا و دریا
 - ۳- تروما در جنگ و بحران
 - ۴- امداد و انتقال و مدیریت بهداری در رزم
 - ۵- جنبه‌های پزشکی سلاح‌های شیمیایی و عوارض ناشی از آن
 - ۶- جنبه‌های پزشکی بیوتوروریسم و عوامل بیولوژی
 - ۷- جنبه‌های پزشکی سلاح‌های هسته‌ای و تابشی
 - ۸- سلامت روان در نیروهای نظامی و انتظامی
 - ۹- فن‌آوری‌های جدید و طب نظامی
 - ۱۰- نقش بسیج در بهداشت و درمان کشور
 - ۱۱- طب نظامی، حوادث غیرمترقبه و امنیت ملی
 - ۱۲- پرستاری در نیروهای نظامی
- پس از تعیین محورهای علمی و کسب آمادگی‌های لازم، در
اسفندماه سال ۱۳۸۳ اولین فراخوان کنگره انجام و پوستر کنگره
طراحی و چاپ گردید.

با یاری خداوند متعال و تحت توجهات امام عصر «ع»، سومین
کنگره سراسری طب‌نظامی در تاریخ ۱۵-۱۳ اسفند ماه ۱۳۸۴
توسط مراکز تحقیقاتی: آسیب‌های شیمیایی، بیولوژی مولکولی،
بهداشت نظامی، تروما و بهداری در رزم، علوم رفتاری و مصدومین
هسته‌ای و تابشی پژوهشکده طب رزمی دانشگاه علوم پزشکی
بقیه... «ع»، برگزار گردید.

مراکز علمی متعدد و سازمان‌های مختلفی در برگزاری این کنگره
همکاری داشتند که عبارتند از: اداره بهداشت و درمان ستاد کل
نیروهای مسلح، بهداری نیروهای پنجگانه سپاه، وزارت بهداشت،
درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی آجا، دانشگاه امام
حسین (ع)، دانشگاه مالک اشتر، دانشگاه علوم پزشکی تهران،
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشگاه علوم پزشکی ایران،
فرماندهی بهداشت درمان و آموزش پزشکی آجا، اداره کل بهداری
ناجا، مرکز تحقیقات انتقال خون ایران، معاونت بهداشت و درمان
بنیاد شهید و امور ایثارگران، اداره کل درمان و توانبخشی هلال
احمر جمهوری اسلامی ایران، بسیج جامعه پزشکی کشور، انجمن
ایرانی روانشناسی، انجمن ایرانی ایمنی زیستی و انجمن مدیریت
سلامت ایران.

ستاد اجرایی سومین کنگره در دی ماه ۱۳۸۳ از سوی ریاست
محترم دانشگاه سردار دکتر جعفر اصلانی تشکیل و اعضای آن به
قرار زیر تعیین گردید.

به افراد خارج از دانشگاه تعلق داشته است. به همین ترتیب حدود ۵۰ درصد از مقالات پذیرفته شده به عنوان سخنرانی به متخصصین سایر دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی تعلق داشته است. همچنین، از مجموع ۵۶۵ عدد (۱۰۰ درصد) خلاصه مقالات رد شده، ۳۷۵ عدد (۶۶ درصد) به‌اعضای هیئت علمی و متخصصین دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) و ۱۹۰ عدد (۴۴ درصد) از مقالات رد شده به متخصصین سایر دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور تعلق داشت.

نکته مهم و قابل توجه این بود که از ابتدا جهت‌گیری علمی کنگره به نحوی طراحی گردید که توان کنگره بیشتر مصروف ارایه مباحث کاربردی و عینی شود و برای مخاطبین جاذبه بیشتری داشته باشد. لذا در همین راستا ۹ پانل علمی، ۱۱ سمپوزیوم و ۷ جلسه ارایه مقالات شفاهی در نظر گرفته شد. در هر یک از جلسات ارایه مقالات شفاهی ۸ مقاله در نظر گرفته شده بود. در هر حال، سومین کنگره سراسری طب نظامی از طرف اساتید و محققین سراسر کشور با استقبال بی‌نظیری مواجه گردید. این امر حاکی از یک رشد متمایز از جنبه‌های کمی - کیفی با کنگره‌های سراسری اول و دوم بود. در نمودار ۱ مقایسه‌ای بین تعداد خلاصه مقالات پذیرفته شده و مقالات رده شده ارایه گردیده است. لازم به ذکر است که اولین کنگره سراسری طب نظامی توسط دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» و دومین کنگره سراسری طب نظامی توسط دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران برگزار گردید.

با تلاش‌های مداوم و ارایه برنامه‌های مدون علمی برای این کنگره، پژوهشکده طب رزمی موفق به دریافت ۱۲ امتیاز بازآموزی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گردید.

در زمان برگزاری کنگره به‌طور متوسط روزانه حدود ۲۵۰۰ نفر از پزشکان و پیراپزشکان و متخصصین علوم پایه و محققین نظامی و غیرنظامی از برنامه‌های علمی کنگره بهره‌برداری نمودند. همانگونه که در کتاب راهنمای برنامه‌های روزانه کنگره آمده است، برای سه روز برگزاری کنگره ۱۱۶ مورد سخنرانی در قالب سمپوزیوم‌ها و پانل‌ها، ۵۶ مورد ارایه مقاله به شکل سخنرانی و ۴۳۶ مورد ارایه مقاله به شکل پوستر در نظر گرفته شده بود. هر چند برنامه‌ها طبق زمان‌بندی قبلی اجرا شد. ولی از مجموع ۱۶۲

طی دو نوبت در فروردین و شهریور ۱۳۸۴ پوستر کنگره در سطح دانشگاه‌ها و مراکز علمی توزیع گردید. در مهرماه ۱۳۸۴، دبیر محترم کنگره جناب آقای دکتر حسن ابوالقاسمی به‌عنوان ریاست سازمان انتقال خون کشور انتخاب شدند و دبیر محترم اجرایی کنگره آقای دکتر علی مهرابی توانا نیز عهده‌دار ریاست اداره بهداشت دانشگاه گردیدند و به‌دنبال این تغییرات، ستاد اجرایی کنگره نیز دستخوش تغییرات واقع شد. به این ترتیب ۴ ماه قبل از برگزاری کنگره مسئولین جدید ستاد برگزار کننده از سوی ریاست محترم کنگره و ریاست دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» به شرح زیر معرفی شدند.

دکتر غلامرضا پورحیدری به عنوان دبیر کنگره

دکتر بهزاد عین‌الهی به عنوان دبیر علمی کنگره

دکتر سید محمد حسن هاشمی مدنی به عنوان دبیر اجرایی کنگره در پاییز ۱۳۸۴ موج اطلاع رسانی جدید شروع شده و در این خصوص کتابچه فراخوان چاپ و به دانشگاه‌ها و مراکز علمی ارسال گردید. تا مورخه ۱۳۸۴/۹/۳۰ که آخرین فرصت ارسال مقالات در نظر گرفته شده بود، تعداد ۱۰۶۰ مقاله به دبیرخانه کنگره واصل گردید.

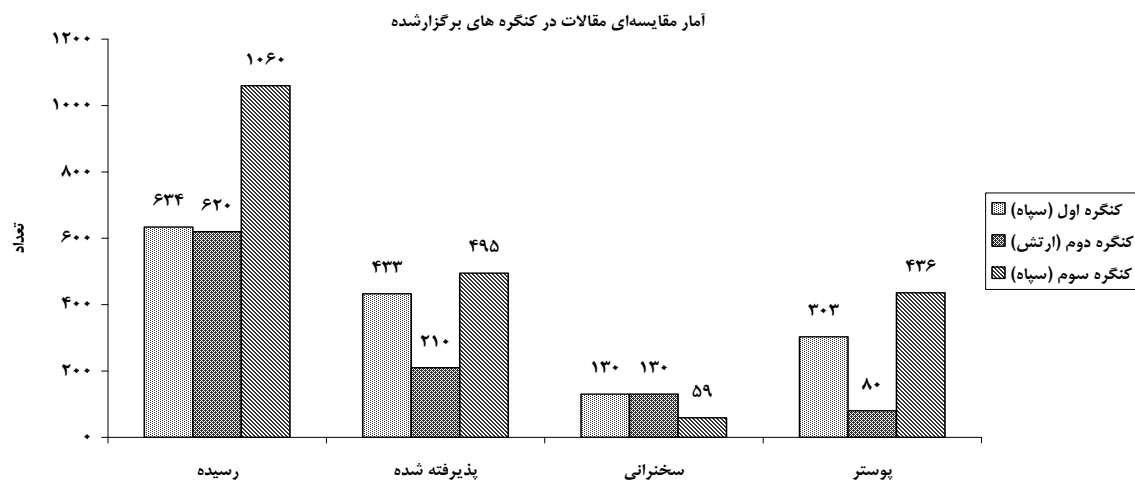
استقبال بی‌نظیر محققان و دانشمندان از سومین کنگره سراسری طب نظامی و ارسال این تعداد مقاله، شور وصف ناپذیری را برای برگزاری هر چه باشکوه‌تر کنگره فراهم آورد.

پس از اتمام زمان دریافت مقالات، گروه‌های متعدد داوری به‌صورت تخصصی جهت بررسی مقالات تشکیل شد و از بین ۱۰۶۰ مقاله رسیده تعداد ۵۹ مقاله برای ارایه به شکل سخنرانی و ۴۳۶ مقاله برای ارایه به شکل پوستر انتخاب شد و ۵۶۵ عدد از خلاصه مقالات واصله، به علت کثرت مقالات، در الویت پذیرش جهت ارایه در کنگره قرار نگرفت. در حقیقت کمتر از ۵۰ درصد مقالات پذیرفته شد.

لازم به ذکر است، از مجموع ۴۳۶ مقاله پذیرفته شده به‌عنوان پوستر ۲۳۹ عدد (حدود ۵۵ درصد) مربوط به متخصصین خارج از دانشگاه بود و تنها ۱۹۷ عدد (حدود ۴۵ درصد) از مقالات پذیرفته شده مربوط به اعضای هیئت علمی و یا متخصصین داخل دانشگاه بوده است. در حقیقت ۵۵ درصد از مقالات پذیرفته به‌عنوان پوستر

محل در نظر گرفته شده پوسترها نصب گردید. البته با احتساب تعدادی از پوسترها که خارج از برنامه زمانبندی و با تاخیر نصب شدند، میزان آرایه پوسترها به بالای ۹۰ درصد رسید.

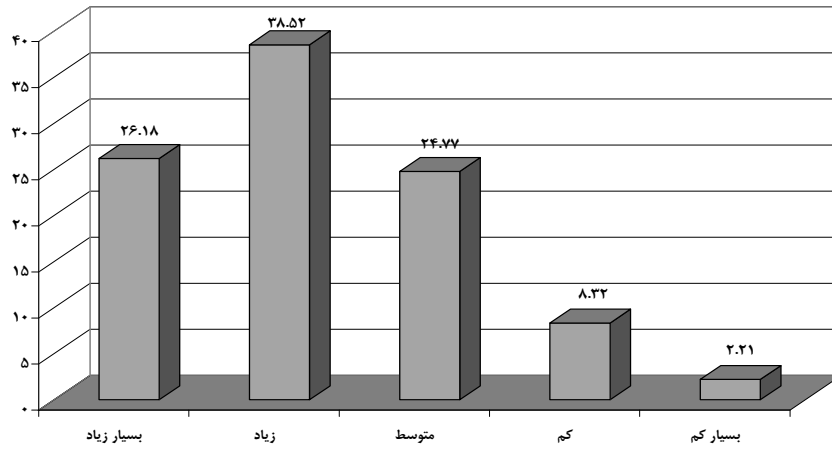
مورد سخنرانی (پانل‌ها، سمپوزیوم‌ها و آرایه مقالات) ۱۴۷ مورد (۹۰ درصد) انجام شد و تنها ۱۲ مورد آرایه سخنرانی‌ها جابجا شد. همچنین، ۱۵ مورد از سخنرانی‌ها به علت غیبت سخنرانان انجام نشد. از تعداد ۴۳۶ مقاله پوستر تعداد ۳۶۹ مورد (۸۵ درصد) طی سه روز و طبق جدول زمان‌بندی، توسط آرایه کنندگان در

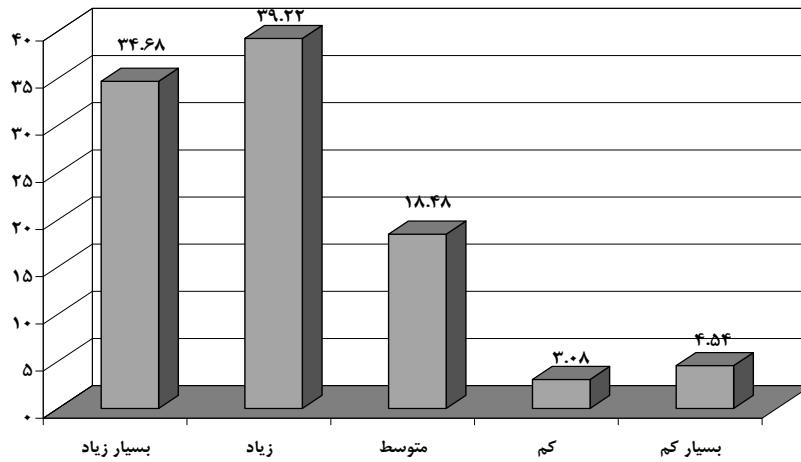
نمودار ۱: مقایسه تعداد مقالات دریافتی، پذیرفته شده و مقالات آرایه شده به شکل سخنرانی در این کنگره و دو کنگره قبلی نشان داده شده است.

تعداد مستمعین در سالن‌ها در حد ایده‌آل نبود که البته این اشکال جزء لاینفک کنگره‌های ایران است و معمولاً روز اول و روز آخر کنگره‌ها شلوغ‌تر می‌باشد. در مجموع بر اساس ارزیابی‌های روزانه سطح علمی کنگره خوب ارزیابی گردید. در خلال برگزاری کنگره به کلیه شرکت‌کنندگان، کتاب خلاصه مقالات و لوح فشرده برنامه‌های علمی کنگره تقدیم گردید. گواهی‌های شرکت‌کنندگان و آرایه دهندگان مقاله نیز در روز آخر برگزاری کنگره آماده تحویل بود. در طول برگزاری کنگره سطح علمی برنامه‌ها از منظر شرکت‌کنندگان و ارزیابان علمی مورد ارزیابی دقیق قرار گرفت و خلاصه‌ای از نتایج ارزیابی‌ها در نمودار ۲ و ۳ آرایه شده است.

با توجه به ابلاغ دستورالعمل یکسان‌سازی چاپ پوسترها و همکاری معاونت محترم فرهنگی دانشگاه در چاپ مقالات مربوط به اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج)، مجموعه پوسترها از شکل ظاهری و جلوه خوبی برخوردار گردیده بود. در برنامه افتتاحیه وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، فرمانده محترم سپاه پاسداران و فرمانده محترم دانشگاه به ایراد سخنرانی پرداخته و مطالب ارزشمندی در زمینه ضرورت‌های طب نظامی بیان نمودند. همچنین جمعی از سرداران و مسئولین عالی رتبه کشوری و لشکری حضور داشتند. در طول سه روز برگزاری کنگره سخنرانی‌های وزین و با کیفیتی انجام شد ولی

نمودار ۲: ارزیابی کیفیت علمی سومین کنگره سراسری طب نظامی توسط گروه ناظر

نمودار ۳: نظر شرکت کنندگان در مورد کیفیت علمی سومین کنگره سراسری طب نظامی